

Innspill fra kommunesamarbeidet O6 til Industrimeldingen

Kommunesamarbeidet O6, som omfatter de seks største byene i Nord-Norge; Alta, Tromsø, Harstad, Narvik, Bodø og Rana, vil gjerne gi et innspill til Stortingets behandling av regjeringens industrimelding.

Det er positivt at regjeringen viser vilje til å vitalisere industripolitikken for en verden i forandring. Industrimeldingen inneholder flere positive grep og prioriteringer. Norge og Europa må møte økte militære trusler fra øst og nye handelstrusler fra vest. Da blir egne industrielle verdikjeder og økt regional selvforsyning et eksistensielt spørsmål, og en del av svaret er å investere mer nord i Norge og Norden.

Vi ønsker at Stortinget skal forsterke industripolitikken på spesielt tre områder:

1. Nord-Norge er viktig for Europa

Nordnorske industrielle verdikjeder, fortrinn og geopolitiske betydning blir for lite synlig i meldingen, og beskrivelsene av den nordlige landsdel har for mye problemfokus. Innstillingen bør derfor trekke fram en tverrpolitisk erkjennelse av at Nord-Norge er viktig for Europas sikkerhet. I regionen finnes det store ressurser som kan bidra til å gjøre europeisk industri mindre avhengig av importert av strategisk viktige råstoffer. Det er i Norges, EUs og NATOs interesse at Nordområdene er en nærings- og befolkningsrik region. Kapital, kraft og kompetanse vil være viktige satsingsområder.

O6 vil vektlegge følgende behov for forbedring:

Stortinget bør tilrettelegge for utvikling av arbeidsplasser knyttet til kraft og industri i Nord-Norge, blant annet basert på erfaringene fra Nord-Sverige hvor samarbeid mellom lokale og sentrale myndigheter, og næringsliv har bidratt til befolkningsøkning. Dette kan skje gjennom bedre samordning innenfor mineralutvikling, slik regjeringen prisverdig foreslår i ny minerallov, og økt satsing på kraft, kompetanse og verdikjeder i nord, samt tettere næringspolitisk samarbeid med våre nordiske naboer.

2. Kraft som norsk og nordnorsk fortrinn

Kraft- og mineralforedlende prosessindustri er den andre viktige eksportnæringen i Nord-Norge. Likevel har landsdelen fortsatt det største kraftoverskuddet av prisområdene, og dermed de laveste el-prisene i Europa. Dette fortrinnet kan vi miste uten evne til å bygge ut kraft og nett, samt prioritere bedre hvilke prosjekter som skal tildeles kapasitet i nett. Stortinget må tilrettelegge for planlagt industribygging kombinert med klimaomstilling i industri- og næringsparker i nord, og at kraftløftet for Finnmark blir gjennomført. Investeringer til flere titalls milliarder i industri- og samfunnsbygging i nord kan stå i fare for å bli flyttet til utlandet.

O6 ha følgende forsterkninger av regjeringens forslag:

Stortinget bør bidra til å prioritere nettutvikling til ny kraft og etablert industri som har realistiske vekstambisjoner, for eksempel i eksisterende industri- eller næringsklynger. Videre bør Stortinget bidra til å prioritere nett til de kraftprosjektene som har en tydelig kobling mellom ny kraftproduksjon og lokale ringvirkninger, industri og næringutvikling. Stortinget bør sikre at lokalsamfunn og vertskommuner som stiller sine naturressurser til disposisjon for utbygging, får mer igjen for det og sikres en rettmessig del av verdiskapingen

3. Sikkerhet og forsvarsindustri i nord

Nordområdene er Norges viktigste sikkerhetspolitiske region og strategiske ansvarsområde. Det er bred enighet i Stortinget om å bygge ut et sterkt og moderne forsvar med tyngdepunkt i nord. Det blir dermed også viktig at forsvarsindustrien utvikles parallelt i nord, blant annet for å underbygge NATOs nordflanke og korte ned avstander mellom leverandører og Forsvaret. Det samme gjelder utbygging av tilhørende havner og knutepunkter for militær mobilitet, med Norden samlet i NATO.

Nord-Norge har verdifulle industri- og leverandørmiljøer, men svært beskjedne leveranser til Forsvaret og NATO i nord. Det er alt for krevende for nye aktører å få innpass. Å ha flere leverandører nær Forsvarets oppbygging nord i Norge og Norden, vil både sikre forsyningslinjer og beredskap og bidra til en ønsket nærings- og befolkningsutvikling, som også er viktig for suverenitet og forsvar av Nordområdene.

O6 vil be Stortinget om en forsterkning av regjeringens hovedprioritering 6, om at industrien skal støtte opp om beredskaps- og sikkerhetspolitikken:

Når forsvaret bygges ut i nord må det legges bedre til rette for forsvarsrelaterte kontrakter til nordnorsk industri. Spesielt bør bruken av gjenkjøpsavtaler og forsvarsanskaffelser til industriell utvikling i nord styrkes. I tillegg bør Stortinget forvente økte investeringer i viktige transportkorridorer som binder sammen Norden i NATO og samtidig styrker mineralutvikling og industrielle verdikjeder i Norge og Norden («Dual Use»).

For kommunesamarbeidet O6. Sekretariatsleder Ole Kolstad.